

сільськогосподарського та промислового виробництва м'яса та продуктів із м'яса;

– впроваджувати інновації виробництва та популяризувати ресурсо- та енергозберігаючі технології з метою оптимізації собівартості, збільшення якості та асортименту продукції;

– розширити виробництво додаткових видів продукції, що дозволить збільшити обсяги виготовлення не лише м'ясних виробів, але й медичних препаратів, кормових і технічних продуктів;

– необхідно створювати чи розширювати власну сировинну базу, яка зробить продукцію більш якісною і дешевою;

– сприяти налагодженню взаємозв'язків між сільськогосподарськими підприємствами з виробництва кормів, вирощування худоби, переробними та торговими підприємствами тощо.

[1] Леськів І.Ю. Тенденції та напрями розвитку виробництва м'яса в Україні. *Інноваційна економіка*. 2018. № 9-10. С. 32-40.

[2] Ляховська О.В. Сучасні тенденції виробництва та переробки м'яса в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 39. С. 73-79

УДК 336.7

ЧИ ВАРТО ЗАРАЗ ІНВЕСТУВАТИ В КРИПТОВАЛЮТИ?

SHOULD YOU INVEST IN CRYPTOCURRENCY NOW?

докт. екон. наук І.Ю. Зайцева¹

¹ *Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

D. Sc. (Econ.) I.Y.Zaitseva¹

¹ *Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

У 2021 році курс Bitcoin показав приголомшливе зростання. Той, хто придбав віртуальну монету на початку року та продав наприкінці, удвічі збільшив свої статки. Однак, за останні місяці найвідоміша криптовалюта у світі впала більш ніж на 50%. У листопаді 2021 року вартість Bitcoin зростає до більш ніж 64 тис дол за один токен, але у середині травня 2022 року вона торгується по 29-30 тис дол. Відчутно просіла криптовалюта на початку травня [1].

Як не дивно, але падіння основної віртуальної валюти світу почалося після зміни вартості реальної грошової одиниці – американського долара [2]. Необхідно зауважити, що 4 травня Федеральна резервна система США

в рамках боротьби з рекордною інфляцією оголосила про підвищення облікової ставки на 0,5% базисного пункту до 0,75-1%. На перший погляд нічого особливого. Наприклад, Україна у 2015 році підвищувала ставку з 15,5 до 30%. Однак ФРС нічого подібного не робила вже понад два десятиліття. Останнє підвищення облікової ставки понад 0,25% б. п. було 16 травня 2000 року. Підвищуючи ставку, ФРС, яка виконує функцію центрального банку США, фактично підвищує вартість грошей для банків, а отже – для бізнесу, громадян та інвесторів [3].

Для останніх це сигнал продавати ризикові активи і вкладати у надійніші інструменти, наприклад, в американський долар. Так, власне, і сталося. Перший удар відчували фондові ринки. За наступні кілька днів японський індекс Nikkei 225 упав на 4,65%, британський FTSE 100 – на 3,82%, американський промисловий Dow Jones – на 6,53%, технологічний Nasdaq втратив понад 12%. За день капіталізація всесвітньо відомого сервісу Uber впала на 11%. Це сталося після того, як британська BBC повідомила: через "обережність інвесторів" (після підвищення ставки ФРС) виконавчий директор Uber Д. Хосровшахі попередив працівників компанії про скорочення витрат.

Провідні ділові видання світу пояснювали, що Bitcoin не прив'язаний до традиційних інвестиційних ринків і не є надійним інструментом для хеджування від інфляції. Проте масовий розпродаж віртуальної валюти, що відбувся на тлі великого спаду традиційного фондового ринку, спростував усі аргументи. Траєкторія курсу Bitcoin більше схожа на траєкторію цін на акції технологічних компаній, які працюють із збитками попри високі темпи зростання [4,5].

Таким чином, можна дійти висновку, що купівля віртуальної монети зараз нічим не відрізняється від інвестиції в акції технологічних компаній, які мають великий потенціал, але короткострокові перспективи яких не зрозумілі.

[1] Криптовалюти дешевшають в очікуванні посилення монетарної політики ФРС [Electronic resource] // Financial club. – January 2022. – Access mode: <https://finclub.net/ua/news/kryptovalyuty-deshevshaiut-v-ochikuvanni-posylennia-monetarnoi-polityky-frs.html>

[2] Лук'янов В.С. Зародження ринку криптовалюти в інформаційно-мережевій парадигмі / В.С. Лук'янов // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 8 (158). – С. 436–441.

[3] Directive 2009/110/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 on the taking up, pursuit and prudential supervision of the business of electronic money institutions [Electronic resource]. – Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009L0110>

[4] EBA opinion on 'virtual currencies' [Electronic resource] // European Banking Authority. – July 2014. – Access mode: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA-Op-2014-08+Opinion+on+Virtual+Currencies.pdf>

[5] Virtual currencies – key definitions and potential aml/cft risks [Electronic resource] // FATF. – July 2014. – Access mode: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>